

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นางสาวสมจิตร วัฒนคุลัง

005155

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2515

MATHAYOM SUKSA 3 STUDENTS' CONCEPT OF CITIZENSHIP

Miss Somchit Watanakulung

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1972

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมาน อนุทิน
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ดร. กฤษณ์ ฤกษ์... ประธานกรรมการ

ดร. อนุทิน อนุทิน... กรรมการ

ดร. อนุทิน อนุทิน... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์ลาวัณย์ วิทยายุทธกุล

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3
 ชื่อ นางสาวสมจิตร วัฒนกุลัง แผนกวิชา มัธยมศึกษา
 ปีการศึกษา 2514

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนคร จาแนกตาม

1.1 โรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ

1.2 เพศชายและหญิง

2. ศึกษาสภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียนในกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย ใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดี ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.97 และใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางบ้าน เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนมัธยมแบบประสม ชาย 100 คน หญิง 100 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญชาย 100 คน หญิง 100 คน รวมจำนวน 400 คน

สรุปผลการวิจัย จากการทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิด 2 ตัวประกอบ (Analysis of Variance : Two Factor Designs) แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มย่อยด้วยวิธีของคันทัน (Duncan's New Multiple Range Test) พบว่านักเรียนหญิงโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีโดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนชายโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ และนักเรียนหญิงโรงเรียนมัธยมแบบประสม ซึ่งนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ นั้นมีความรู้ความเข้าใจไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมโดยวิเคราะห์การยดละของคำตอบแบบสอบถามของนักเรียนโดยแยกตามเพศและโรงเรียน พบว่าระดับการศึกษาของบิดามารดาของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญมีแนวโน้มที่จะสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ตลอดจนสภาพแวดล้อมและการปกครองภายในบ้านมีแนวโน้มที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ด้วย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่จะปลูกฝังความรู้ความเข้าใจและฝึกฝนทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีนั้น ทางบ้าน โรงเรียน และชุมชนควรจะร่วมมือกันจัดสภาพแวดล้อมและโอกาสที่จะให้เด็กนำเอาความรู้ความเข้าใจมาปฏิบัติจริง โดยมีครูหรือผู้ปกครองคอยแนะนำให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ถ้ามีสิ่งใดที่ผิด หรือมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่เด็กหรือเป็นปัญหาแก่สังคม ก็จะได้แก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลาที่

Thesis Title Mattayom Suksa 3 Students' Concept of
Citizenship.

Name Miss Somchit Watanakulung

Department Secondary Education

Academic Year 1971

ABSTRACT

Statement of the Problems:

The purposes of this study were 1) to compare students' concepts of citizenship between the comprehensive high school and the secondary school and between male and female and 2) to study the family background of students different concepts of citizenship.

Method and Procedures:

The test which had a reliability at 0.87 and the questionnaire were used to obtain information about concepts of citizenship and family background of each student. Four hundred subjects, both male and female, were selected from the comprehensive high school and the secondary school (200 from each school). Percentage, the analysis of variance two-factor

2

designs, and Duncan's new multiple range test were applied to the obtained data.

Results:

1. On the average, the concept of citizenship of the girls in secondary school was higher than the others; there were no significant differences between the rest.

2. The tendency of secondary school girl family background tended to promote their concepts of citizenship more than the background of the others.

Recommendation:

Home, school, and community ought to cooperate in order to improve the students' concepts of citizenship.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ก็ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณา
อย่างสูงจากศาสตราจารย์ ดร.จรูญทัศน์ พุกกะมาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์
อาจารย์ไพไล ฉายากุล อาจารย์นิล สักอต โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ลาวัณย์
วิทยาวุฒิกุล ได้กรุณาเป็นผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ประคอง กรรณสูต กรุณาเป็นที่ปรึกษาทางสถิติ ได้ให้คำแนะนำเอาใจใส่เป็นอย่างดี
ตลอดมา

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่ ครู และนักเรียน
โรงเรียนต่าง ๆ ในการตอบแบบทดสอบ และแบบสอบถาม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ
กรุณาที่ได้รับ จึงกราบขอบพระคุณ และขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สมจิตร วัฒนคุลัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๙
กิตติกรรมประกาศ	๒
รายการตารางประกอบ	๗
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	14
ขอบเขตของการวิจัย	14
สมมุติฐานของการวิจัย	17
ข้อตกลงเบื้องต้น	18
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	18
คำจำกัดความ	19
2. วิธีดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูล	20
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
4. สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	54
อภิปรายผลการวิจัย	61
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	76
ประวัติการศึกษา	110

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	24
2.	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนโรงเรียนมัธยมแบบประสมและมัธยมศึกษาสายสามัญ	25
3.	ความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดี โดยเฉลี่ยระหว่างนักเรียนชายและหญิงทั้งในโรงเรียนมัธยมแบบประสมและมัธยมศึกษาสายสามัญ	26
4.	ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องค่านิยมต่อคำสอนในศาสนา	27
5.	ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการอยู่ร่วมกันในชุมชนชนบทธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม	28
6.	ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมืองดี : หน้าที่ของตนเองและครอบครัว	29
7.	ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมืองดี : ในฐานะสมาชิกของโรงเรียน	30
8.	ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมืองดี : ในฐานะสมาชิกของสังคม	31
9.	ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยและการปกครองโดยทั่วไป	32
10.	อาชีพของบิดามารดา	33
11.	ระดับการศึกษาของบิดามารดา	34
12.	จำนวนพี่น้องของนักเรียน	35
13.	ฐานะทางการสมรสของบิดามารดา	36

ตารางที่ 3

	๗
ตารางที่	หน้า
14. ที่พักอาศัยในปัจจุบัน	37
15. บริเวณที่พักอาศัย	38
16. อุปกรณ์เพื่อความรู้อและความเพลิดเพลิน	39
17. การปกครองภายในครอบครัว : การตัดสินใจปัญหา	40
18. การปกครองภายในครอบครัว : การคบเพื่อน	41
19. การปกครองภายในครอบครัว : การคบเพื่อนต่างเพศ	42
20. การปกครองภายในครอบครัว : สิทธิในการใช้จ่ายเงิน	43
21. การใช้เวลาว่างของนักเรียน	44
22. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามอาชีพของบิดามารดา	45
23. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามระดับการศึกษาของบิดามารดา	46
24. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามจำนวนพี่น้อง	47
25. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามฐานะทางการสมรสของบิดามารดา	48
26. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามที่พักอาศัยอยู่ในปัจจุบัน	49
27. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามบริเวณที่พักอาศัย	50
28. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามอุปกรณ์เพื่อความรู้อและความเพลิดเพลิน	50
29. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามการปกครองภายในครอบครัว :	
การตัดสินใจปัญหา	51
30. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามการปกครองภายในครอบครัว :	
การคบเพื่อน	51
31. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามการปกครองภายในครอบครัว :	
การคบเพื่อนต่างเพศ	52
32. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามการปกครองภายในครอบครัว :	
สิทธิในการใช้จ่ายเงิน	52
33. ร้อยละของนักเรียนแบ่งตามการใช้เวลาว่าง	53